

بخش اول:

حوزه های: کلیات مبانی جامعه شناسی، علوم اجتماعی پژوهش جامعه شناختی نهادهای اجتماعی گروههای اجتماعی فرهنگ جامعه پرورش اجتماعی

مجموعه سوالات بخش اول همراه پاسخ

۱ در نظریه سیستمی پارسونز، اصطلاح هدف در کارکرد «دستیابی به هدف» چگونه تعریف می شود؟

- الف بر اساس ایده آل های ارزشی
ب بر اساس حداکثرسازی دستاوردهای اقتصادی
ج بر حسب تعادل نظام اجتماعی
د در رابطه با توسعه های آینده جامعه
- ✓ ۱- گزینه (ج) صحیح است.

۲ طرح این قضیه که تحلیل کارکردی باید میان سطوح گوناگون جامعه تفاوت قایل شود، چرا که یک ساختار می تواند برای بخشی از جامعه کارکرد مثبت و برای برخی دیگر کارکرد منفی یا کژکارکرد داشته باشد از کیست؟

- الف رابرت مرتون
ب تالکوت پارسونز
ج الگزاندر
د لوئیس کوزر
- ✓ ۲- گزینه (الف) صحیح است.

۳ از نظر مید «آگاهی» بر حسب چه مفهومی سازمان می گیرد؟

- الف خود مفعول
ب دیگری عام
ج دیگران خاص
د ذهن فعال
- ✓ ۳- گزینه (ب) صحیح است.

۴ مید عقیده داشت که «من و خودم» وابسته است به:

- الف صفات ارشی
ب سازه های ذهنی
ج رفتار غریزی
د تجربیات اجتماعی
- ✓ ۴- گزینه (د) صحیح است.

۵ از نظر «مید» ذهن انسان:

- الف یک پدیده است.
ب یک ساخت اجتماعی است.
ج یک فراگرد اجتماعی است.
د یک کارکرد اجتماعی است.
- ✓ ۵- گزینه (ج) صحیح است.

۶ مهمترین ویژگی جامعه شناسی اولیه آمریکا...:

- الف اسپنسرسم
ب سوسیالیسم
ج فون کسیونالیسم
د لیبرالیسم
- ✓ ۶- گزینه (د) صحیح است.

۷ ساختار اجتماعی که دارای چهار کارکرد تطابق، دستیابی به هدف، انسجام و حفظ الگو است به کدام صاحب نظر مربوط است؟

- الف پارسونز
ب تونیس
ج مارکس
د وبر
- ✓ ۷- گزینه (الف) صحیح است.

۸ کدام یک از مفاهیم زیر به رابرت مرتون مربوط است؟

- الف مفهوم کنش ارتباطی
ب مفهوم تراکم اخلاقی
ج مفهوم برد متوسط
د مفهوم یگانگی عاطفی
- ✓ ۸- گزینه (ج) صحیح است.

۹ تعریف زیر از کدامیک از جامعه‌شناسان است؟

«جامعه‌شناسی علمی است که سعی در تفسیر و درک و تفهیم کنش انسان نموده تا بتواند به تبیین علی سیر کنش اجتماعی و نتایج آن نائل آید.»

الف) کنت ب) پارسونز ج) دورکیم د) وبر

✓ ۹- گزینه (د) صحیح است.

۱۰ مفهوم «ساخت اجتماعی» با کدامیک از گزاره‌های زیر بیشتر قابل انطباق است؟

الف) ساخت اجتماعی مفهومی عینی است که می‌توان آن را به مجموعه روابط اجتماعی برگرداند.
ب) ساخت اجتماعی هیچ ربطی به روابط اجتماعی ندارد و باید به کلی از آن جدا شود.
ج) ساخت اجتماعی مجموعه روابط اجتماعی آشکار است که به صورت مدل تجلی یابد.
د) روابط اجتماعی مواد اولیه‌ای که با آنها مدل‌های سازنده ساخت اجتماعی فراهم می‌شود.

✓ ۱۰- گزینه (د) صحیح است.

۱۱ از دیدگاه ماکس وبر جامعه‌شناسی چگونه علمی است؟

الف) علمی که می‌خواهد از طریق تفهم به درک کنش اجتماعی و معنای آن دست یابد.
ب) علمی که تنها کنش منطقی را از طریق منطق مورد بررسی قرار می‌دهد.
ج) علمی که با تکیه بر صور آرمانی پدیده‌ها به ما می‌گوید چگونه باید زندگی کرد.
د) کنش‌های منطقی و غیرمنطقی را با تبیین واقعیات روشن می‌کند.

✓ ۱۱- گزینه (الف) صحیح است.

۱۲ اصطلاح کنش متقابل نمادی در چه سالی و توسط چه کسی ابداع شد؟

الف) کولی ۱۹۱۰ ب) کوهن ۱۹۶۰ ج) بلومر ۱۹۳۷ د) مید ۱۹۲۵

✓ ۱۲- گزینه (ج) صحیح است.

۱۳ کدامیک از گزینه‌های زیر با دیدگاه کارکردگرایان درباره انسجام اجتماعی در انطباق است؟

الف) انسجام جامعه به گونه‌ای غیررسمی به وسیله هنجارها، ارزش‌ها و اخلاقیات مشترک حاصل می‌گردد.
ب) انسجام اجتماعی نتیجه کنش متقابل هنجارها، ارزش‌ها و قدرت سران جامعه است.
ج) انسجام اجتماعی نتیجه اعمال قدرت نظام اجتماعی و سران جامعه است.
د) انسجام اجتماعی نتیجه فشاری است که از سوی سران جامعه و بر اساس ارزش‌های عمومی بر جامعه وارد می‌آید.

✓ ۱۳- گزینه (الف) صحیح است.

۱۴ من مفعولی از نظر هربرت مید...:

الف) همان خود است که در جریان اجتماعی شدن قرار نمی‌گیرد.
ب) همان ذهن است که جنبه‌های خلاقانه دارد.
ج) جزیی از من فاعلی است که رفتار اجتماعی از آن سر می‌زند.
د) بخشی از خود است که در جریان اجتماعی شدن ساخته می‌شود.

✓ ۱۴- گزینه (د) صحیح است.

۱۵ چه وجه تمایزی بین کارکرد آشکار و پنهان وجود دارد؟

الف) اصول تفکیک میان کارکردهای آشکار و کارکردهای پنهان دشوار و بی‌فایده است و چنین تفکیک ضرورت ندارد.
ب) کارکرد آشکار غیرقابل کنترل و کارکرد پنهان قابل کنترل و طرح‌ریزی است.
ج) کارکرد آشکار بر کارایی و موثر بودن و کارکرد پنهان بر عدم تأثیر کارکرد دلالت دارد.
د) کارکردهای پنهان بر نتایج نامرئی و آثار غیرمنتظره و کارکرد آشکار بر آثار آشکار و از قبل تعیین شده دلالت دارد.

✓ ۱۵- گزینه (د) صحیح است.

۱۶ نظام اجتماعى مورد نظر تالكوت پارسونز را با کدام تعاریف زیر می‌توان معرفی کرد؟

- الف چارچوب کنش‌های متقابل که از هنجارهای اجتماعى پدید می‌آید و کنشگران را در خود می‌گیرد.
 ب نظام کنش‌های متقابل در یک محیط معین بین عامل‌های انگیزه‌داری که در درون یک فرهنگ با هم در ارتباطند.
 ج نظام کنش‌های انگیزه‌داری که بین ساخت‌های مختلف در یک کل و به طور متقابل در جریان است.
 د همان قالب کنش است که از طریق هنجارها کنشگران اجتماعى را تحت نظارت قرار می‌دهد.

✓ ۱۶- گزینه (ب) صحیح است.

۱۷ از دیدگاه مکتب کنش متقابل نمادى سازمان اجتماعى با کدام ویژگی شناخته می‌شود؟

- الف سازمان را با ساخت و فرهنگ می‌توان منطبق دانست.
 ب سازمان و تغییرات آن با ارجاع به پایگاه اجتماعى و طبقه قابل درک است.
 ج سازمان و تغییرات آن محصول واحدهای عمل‌کننده است.
 د سازمان اجتماعى تعیین کننده و چهارچوب کنش اجتماعى است.

✓ ۱۷- گزینه (ج) صحیح است.

۱۸ از نظر ساخت‌گرایان، کنش متقابل اجتماعى سه عنصر را در برمی‌گیرد که عبارتند از:

- الف کنشگران، فرهنگ کنشگران، انتظارات متقابل کنشگران
 ب قالب کنش، ساخت کنش، ضمانت‌های اجرایی
 ج ارزش‌ها و هنجارها، انتظارات متقابل کنشگران، ضمانت‌های اجرایی
 د ارزش‌ها و هنجارها، قالب‌های کنش، ضمانت اجرایی

✓ ۱۸- گزینه (ج) صحیح است.

۱۹ ملاک‌های مهمی نظیر: ایجاد گروه، امکان عضویت گروه، درجه سازمان‌دهی، کارکرد میزان حمیت که برای طبقه‌بندی گروه‌های اجتماعى ارائه شده از کیست؟

- الف امیل دورکیم، جامعه‌شناس فرانسوی
 ب ژرژ گوروچ، جامعه‌شناس فرانسوی
 ج سوروکین، جامعه‌شناس آمریکایی
 د مورنو، روانپزشک و جامعه‌شناس آمریکایی

✓ ۱۹- گزینه (ب) صحیح است. ⚡ گوروچ برای طبقه‌بندی گروه‌ها ۱۵ ضابطه پیشنهاد کرده است، محتوی، حجم، دوام، آهنگ، نزدیکی اعضاء به مبنای تشکیل (ارادی و غیره)، امکان دخول (باز، نیمه باز، بسته)، درجه سازمان‌یابی، کارکرد، جهت‌گیری، رابطه با کل جامعه، رابطه با گروه‌های دیگر، نوع کنترل اجتماعى، نوع اقتدار، درجه وحدت. توجه: این فایل رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.

۲۰ مثبت‌گرایی اجتماعى در فرانسه مهم از آثار چه کسانی است؟

- الف امیل دورکیم
 ب کنت
 ج استوارت میل
 د سن سیمون و برخی از متفکران سوسیالیسم آلمانی

✓ ۲۰- گزینه (ب) صحیح است. ⚡ کنت واضع واژه جامعه‌شناسی و پایه‌گذار مکتب پوزیتیویسم است.

۲۱ ویژگی‌های: ۱) تداوم دارد. ۲) تغییرات آن تدریجی است. ۳) به برخی نیازها جواب می‌دهد. ۴) سمبل‌هایی دارد. ۵) قوانین رسمی رفتاری دارد. ۶) درجات متفاوتی دارد. مربوط به کدام پدیده اجتماعى است؟

- الف ارزش‌های اجتماعى
 ب جامعه‌شناسی خانواده
 ج جامعه‌شناسی ارتباطات
 د نهاد اجتماعى

✓ ۲۱- گزینه (د) صحیح است.

۲۲ تمایز بین اجتماع و جامعه مربوط به کدام دانشمند جامعه‌شناس است؟

- الف کنت ☐ ب لستر وارد ☐
ج فردیناند تونیس ☐ د هربرت اسپنسر ☐

✓ ۲۲- گزینه (ج) صحیح است. 🔦 تونیس دو مفهوم کمین شافت و گزل شافت را برای بیان دو نوع رابطه اجتماعی مختلف مورد بحث و تحلیل قرارداد. کمین شافت در معنای عام معرف اجتماع محلی و گزل شافت معرف جامعه است.

۲۳ اعتقاد چارلز هورتن کولی در مورد اجتماعی شدن انسان چیست؟

- الف اجتماعی شدن انسان یک تغییر روانشناسی و زیستی است. ☐
ب طبیعت اجتماعی انسان بر اثر ارتباط و تماس مستمر با دیگران به وجود می‌آید. ☐
ج اجتماعی شدن انسان از طریق مصاحبه چهره به چهره انجام می‌شود. ☐
د اجتماعی شدن انسان بیشتر در جوانی و میانسالی اتفاق می‌افتد و نه کودکی و نوجوانی. ☐

✓ ۲۳- گزینه (ب) صحیح است. 🔦 کولی، جامعه‌شناس آمریکایی نظریه خود آیین سان را ارائه کرده است. منظور از آیین که فرد خود را در آن می‌بیند، جامعه است که می‌توانیم در آن واکنش‌های دیگران را در برابر اعمال و رفتاری که انجام می‌دهیم ملاحظه کنیم. رشد «خود اجتماعی» از همان ابتدای زندگی آغاز می‌شود، تصویر خود در نزد کودک از خانواده سرچشمه می‌گیرد، در طول زندگی ضمن تماس با همبازیها و گروه همسالان رشد می‌کند.

۲۴ نماد «SYMBOL» در جامعه‌شناسی چیست؟

- الف نماد عبارت است از مجموعه رفتارهایی است که در زندگی نمود پیدا می‌کند مانند رفتار دوستانه، اخلاق، آداب و غیره. ☐
ب نماد عبارت از چیزی است که در نظام معرفی و یا توجیه چیز دیگری قرار می‌گیرد مانند کلمات، حرکات و غیره. ☐
ج نماد مجموعه نمایش‌هایی است که مددکاران اجتماعی برای تربیت اطفال در پرورشگاه‌ها از آن استفاده می‌کنند مثل کمدی، تراژدی و غیره. ☐
د نماد تلاشی است که انسان برای رسیدن به هدف‌های زندگی دارد، مثل کار و سرمایه‌گذاری. ☐

✓ ۲۴- گزینه (ب) صحیح است. 🔦 نماد چیزی است که بعنوان نشانه چیز دیگری یا نماینده آن بکار برده می‌شود مثل پرچم، که نماد یک ملت است.

۲۵ تأخر فرهنگی (CULTURAL LAG) چیست؟

- الف برخی از عناصر فرهنگی سریع‌تر از دیگر جنبه‌ها پیش می‌روند و بقیه رشد کمتری دارند که نتیجه این امر تأخر فرهنگی است. ☐
ب تأخر فرهنگی همان تأخر در رشد فرهنگی است که در برخی جوامع روستایی نسبت به شهر بوجود می‌آید. ☐
ج تأخر فرهنگی عمدتاً در پرورشگاه‌ها (در اثر جدایی کودک از خانواده) اتفاق می‌افتد و برنامه‌های مددکاری در پرورشگاه‌ها برای کاهش تأخر فرهنگی است. ☐
د وقتی در اثر آسیب‌های اجتماعی در یک جامعه طلاق، اعتیاد و خودکشی بروز می‌کند این امر را تأخر فرهنگی گویند. ☐

✓ ۲۵- گزینه (الف) صحیح است. 🔦 هر فرهنگ شامل عناصر مادی و غیرمادی است. غالباً دلایلی ارائه می‌شود مبنی بر اینکه معمولاً دگرگونی تنها در حوزه مادی فرهنگ رخ می‌دهد. ظاهراً مردم دگرگونی در تکنولوژی را که جزئی از حوزه مادی فرهنگ است می‌پذیرند، حال آنکه کمتر هنجارها، ارزشها، باورها یا سازمانهای خود را تغییر می‌دهند. نتیجه این ناهماهنگی واپس‌ماندگی یا تأخر فرهنگی است.

۲۶ پدیده‌های اجتماعی دارای ویژگی‌هایی هستند که از آن میان می‌توان به سه خصوصیت زیر اشاره داشت:

- الف خارجی بودن، جبری بودن و عمومیت داشتن. ☐
ب خارجی بودن، جبری بودن، واقعی بودن ☐
ج خارجی بودن، حقیقی بودن و واقعی بودن ☐
د جبری بودن، واقعی بودن و حقیقی بودن ☐

✓ ۲۶- گزینه (الف) صحیح است. 🔦 پدیده‌های اجتماعی: (۱) اجباری هستند (۲) عام هستند (۳) مستقل از اراده افرادند، به عبارتی خارجی هستند.

۲۷ داستان «یکی بود، یکی نبود» و «فارسی شکر است» از نوشته‌های کدام نویسنده است؟

- الف ناصر خسرو ب صادق هدایت ج سعدی د جمالزاده

✓ گزینه (د) صحیح است.

۲۸ سنگ بنای اساسی پارسونز در تئوری کنش و نظم اجتماعی چیست؟

- الف پایگاه ب ساخت ج کارکرد د نقش

✓ گزینه (د) صحیح است. پارسونز با وجود پای‌بندیش به در نظر گرفتن نظام اجتماعی به عنوان یک نظام کنش متقابل این کنش را بعنوان واحد بنیادیش در بررسی نظام اجتماعی به کار برد.

۲۹ خرده فرهنگ عبارت است از:

- الف الگوهای رفتاری یا باورداشت‌هایی که تقریباً در سراسر جوامع بشری رواج دارند.
ب شیوه زندگی یک گروه درون یک فرهنگ بزرگتر.
ج شیوه زندگی افرادی که از نظر فرهنگ غالب به شیوه‌هایی ناخوشایند رفتار می‌کنند.
د عملکرد افراد بیگانه درون یک فرهنگ.

✓ گزینه (ب) صحیح است. شبکه الگوهای رفتاری که به رغم برخی وجوه تمایز مشابه با فرهنگ غالب است.

۳۰ صورت یا شی یا واقعه‌ای که حامل ارزش و معنی معینی است و عموماً این معنی محصول توافق اعضای گروهی می‌باشد عبارت است از ...

- الف تصویر ذهنی ب زبان ج سمبل د فرهنگ
✓ گزینه (ج) صحیح است. سمبل در معنای کلی به معنای نشانی است که «قراردادی- نسبی» و تابع شرایط محیطی ویژه است. از دیدگاه جامعه‌شناسی، نمادها جلوه‌هایی هستند عینی از معناهایی که توسط همه یا بعضی از اعضاء جامعه شناخته شده‌اند.

۳۱ اشاعه گرایی:

- الف با انتقاد از نظریه کارکردگرایی زاییده شده و معتقد به تطور تاریخی جامعه در هر لحظه از زمان است.
ب همزمان با نظریه تطور و تکامل‌گرایی بوجود آمده و تاریخ فرهنگی جامعه را مورد انتقاد قرار می‌دهد.
ج با انتقاد از تاریخ فرهنگی جامعه معتقد به سیر تطوری آن است.
د با انتقاد از «تطور و تکامل‌گرایی» زاییده شده و بر طبق آن برای آگاهی بهتر از جامعه لازم است که تاریخ فرهنگی آن را دوباره ترسیم کرد.

✓ گزینه (د) صحیح است.

۳۲ هنجارهای علم از نظر رابرت مرتون کدامند؟

- الف جهانی بودن، شک سازمان یافته، بی‌تفاوت عاطفی، عمومیت داشتن.
ب اعتبار تجربی، صراحت منطقی، استحکام منطقی، عمومیت اصول
ج جهانی بودن، صراحت منطقی، جهت‌گیری، خاص‌گرایی
د اعتبار تجربی، عاطفی بودن، عمومیت داشتن، خاص‌گرایی

✓ گزینه (الف) صحیح است.

۳۳ تفکیک کارکردهای آشکار و پنهان نخستین بار توسط کدامیک از نظریه پردازان زیر مطرح گردید؟

- الف پارسونز ب براون ج مالینوفسکی د مرتون

✓ گزینه (د) صحیح است.

